

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 sierpnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, iż B. K. (1) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, jako pracownik u płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. w okresie od dnia 1 grudnia 2016 r. W uzasadnieniu wskazano, że organ rentowy przeprowadził postępowanie kontrolne w trakcie, którego ustalono m.in., że płatnik składek zarejestrował działalność gospodarczą w 2013 r., a pracownik do ubezpieczeń społecznych został zgłoszony dopiero z dniem 1 grudnia 2016 r. Płatnik przedstawił bowiem podczas kontroli umowę o pracę zawartą z B. K. (1) na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku sekretarki z wynagrodzeniem 1.850 zł brutto. Organ rentowy wyjaśnił, że już od dnia 2 stycznia 2017 roku do dnia 26 czerwca 2017 roku zostały wystawione B. K. (1) zaświadczenia o niezdolności do pracy. B. K. (1) wystąpiła z roszczeniem o wypłatę zasiłku chorobowego za okres od dnia 16 stycznia 2017 roku do dnia 26 czerwca 2017 roku. Organ rentowy podniósł, że trudno uznać istnienie potrzeby gospodarczej zatrudnienia pracownika, któremu powierzono by wykonywanie obowiązków B. K. (1) na stanowisku sekretarki, skoro podczas długotrwałej nieobecności pracownika w pracy nikt nie został zatrudniony na stanowisku sekretarki. Z akt sprawy wynika, że pracownik, który miał zająć się sprawami sekretariatu również przebywa na zwolnieniach lekarskich. Z dokumentów zaewidencjonowanych w systemie informatycznym Zakładu wynika również, że przed zgłoszeniem B. K. (1) do ubezpieczeń nie posiadała ona od dnia 8 lipca 2016 roku żadnego tytułu do ubezpieczenia chorobowego, z którego nabywa się prawo do świadczeń w związku z niezdolnością do pracy. Zgłoszenie nastąpiło dopiero w krótkim okresie przed powstaniem niezdolności do pracy. Na skutek przeprowadzenia postępowania kontrolnego i poczynionych ustaleń stwierdzono, iż umowa zawarta pomiędzy płatnikiem składek (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, a B. K. (1) została zawarta dla pozorów, w związku, z czym jest nieważna, a B. K. (1) z tytułu powyższej umowy nie podlega ubezpieczeniom społecznym od dnia 1 grudnia 2016 r.

(decyzja – k. 153 – 155 akt ZUS)

Odwołanie od powyższej decyzji złożył w dniu 26 września 2017 r. płatnik składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że B. K. (1) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Ww. decyzji zarzucono obrazę prawa materialnego, poprzez błędną wykładnię przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, błędną ocenę materiału dowodowego. W uzasadnieniu podniesiono, że B. K. (1) faktycznie była zatrudniona i faktycznie świadczyła pracę na rzecz płatnika składek od dnia 1 grudnia 2016 r., została także prawidłowo zgłoszona do ubezpieczeń społecznych.

(odwołanie – k. 2 – 3)

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację, tożsamą jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie - k. 5 – 6)

Na rozprawie w dniu 9 maja 2018 r. działający w imieniu płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. członkowie zarządu – A. G. i K. B. poparły odwołanie, B. K. (1) przyłączyła się do ich stanowiska. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie kosztów według norm przepisanych.

(stanowiska stron: e protokół (...):01:54 – 00:03:15 – płyta CD k. 175)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. zarejestrowała działalność gospodarczą w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 9 maja 2013 r. Początkowo było 3 wspólników: M. A., K. B. i A. G.. W zarządzie był M. A.. Po około roku czasu M. A. odsprzedał udziały A. G. i K. B. – wspólnikami są aktualnie K. B. i A. G. posiadające po 50 udziałów o łącznej wartości 30.000 zł. Spółka posiada komorę hiperbaryczną i od początku działalności zajmuje się poprawą i wspomaganiem kondycji fizycznej człowieka. Z zabiegów korzystają w szczególności autystyczne dzieci. Pierwotnie obsługą tej komory zajmował się M. A., po jego wystąpieniu ze spółki – obsługą zajmują się K. B. i A. G.. Aktualnie spółka funkcjonuje pod adresem ul. (...) w Ł..

(wypis z KRS – k. 144 – 145 akt ZUS; zeznania wnioskodawczyni K. B. – e protokół (...):02:30 – 00:24:14 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):04:15 – 01:26:31 – płyta CD k. 175; zeznania wnioskodawczyni A. G. – e protokół (...):24:14 – 00:24:44 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):26:31 – 01:50:04 – płyta CD k. 175)

B. K. (1) prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą (...), której przeważająca działalność opierała się na sprzedaży detalicznej prowadzonej w niewyspecjalizowanych sklepach od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 30 czerwca 2016 r. - zajmowała się sprzedażą artykułów edukacyjnych dla dzieci autystycznych. Wynajmowała ona do swojej działalności inne pomieszczenie pod tym samym adresem, co (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Miała tam zmagazynowane książki i różne inne rzeczy, które okazywała i sprzedawała rodzicom, którzy przychodzili na zabiegi do (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Pełnomocnikiem B. K. (1) w ramach prowadzonej działalności gospodarczej była K. B. – jej córka (wspólnik (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością). W dniu 1 lipca 2014 roku B. K. (1) w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarła z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością umowę współpracy w zakresie świadczenia usług obsługi biura oraz warunków i form płatności. Na mocy tej umowy B. K. (1) zobowiązała się wykonywać na rzecz zleceniodawcy usługi administracyjne obsługi firmy, w tym w szczególności: obsługę zabiegów pacjentów, przygotowanie miejsca zabiegów, pozyskanie klientów – na terenie siedziby firmy oraz prowadzenia dokumentacji zabiegowej.

(zeznania wnioskodawczyni K. B. – e protokół (...):02:30 – 00:24:14 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):04:15 – 01:26:31 – płyta CD k. 175; zeznania B. K. (1) – e protokół (...):24:44 – 00:28:38 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):50:04 – 02:01:50 – płyta CD k.175; wypis (...) k. 37; umowa współpracy – k. 38)

B. K. (1) była prokurentem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

(okoliczności bezsporne)

Obsługą pacjentów podczas zabiegów zajmowały się wyłącznie K. B., bądź A. G..

(zeznania wnioskodawczyni K. B. – e protokół (...):02:30 – 00:24:14 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):04:15 – 01:26:31 – płyta CD k. 175; zeznania wnioskodawczyni A. G. – e protokół (...):24:14 – 00:24:44 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):26:31 – 01:50:04 – płyta CD k. 175)

B. K. (1) jest matką K. B..

(okoliczności bezsporne, a nadto zeznania świadka R. K. – e protokół (...):42:52 – 00:55:36 – płyta CD k. 175)

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zaciągnęła kredyt na zakup komory hiperbarycznej, który spłacała do 2016 roku.

(zeznania wnioskodawczyni K. B. – e protokół (...):02:30 – 00:24:14 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):04:15 – 01:26:31 – płyta CD k. 175; zeznania wnioskodawczyni A. G. – e protokół (...):24:14 – 00:24:44 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):26:31 – 01:50:04 – płyta CD k. 175)

B. K. (1) była zarejestrowana jako osoba bezrobotna w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ł. w okresie od dnia 8 lipca 2016 roku do dnia 8 sierpnia 2016 roku.

(okoliczności bezsporne)

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością złożyła do Powiatowego Urzędu Pracy wniosek o zorganizowanie stażu dla bezrobotnego wskazując osobę B. K. (1).

(zeznania wnioskodawczyni K. B. – e protokół (...):02:30 – 00:24:14 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):04:15 – 01:26:31 – płyta CD k. 175)

W okresie od dnia 9 sierpnia 2016 r. do dnia 30 listopada 2016 r. B. K. (1), jako osoba bezrobotna w ramach umowy o zorganizowanie stażu dla bezrobotnego przez Powiatowy Urząd Pracy odbywała staż w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

(umowa – k. 102 -105 akt ZUS)

B. K. (1) w dniu 15 października 2016 r. została uderzona pięścią w twarz na ulicy, w wyniku czego doznała urazu twarzoczaszki i była poddawana leczeniu.

(zeznania B. K. (1) – e protokół (...):24:44 – 00:28:38 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):50:04 – 02:01:50 – płyta CD k.175; dokumentacja medyczna – k.30-35, k. 45 - 77)

W dniu 1 grudnia 2016 r. B. K. (1) zawarła z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku sekretarki w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem 1.850,00 zł brutto, z terminem rozpoczęcia pracy w dniu 1 grudnia 2016 r.

(umowa – akta osobowe koperta k. 16)

B. K. (1) została przeszkolona z zakresu bhp oraz dopuszczona do pracy orzeczeniem lekarskim wobec braku przeciwwskazań na ww. stanowisku.

(karta szkolenia, orzeczenie - akta osobowe koperta k. 16)

Sporządzono dokumentację związaną z zatrudnieniem B. K. (1), w której znajduje się m.in. podstawowa informacja określona w art. 29 § 3 kp, w której wskazano, że obowiązują ją normy czasu pracy określone w art. 129 § 1 k.p.

(informacja k.5 - akta osobowe koperta k. 16)

Płatnik zgłosił B. K. (1) do ubezpieczeń społecznych od dnia 1 grudnia 2016 r.

(okoliczności bezsporne)

Komorę hiperbaryczną obsługiwały tylko A. G. lub K. B., były one obecne podczas zabiegów. Tylko wspólniczki spółki prowadziły zapisy na zabiegi.

(zeznania świadka P. G. (1) – e protokół (...):07:24 – 00:23:43 – płyta CD k. 175; zeznania wnioskodawczyni K. B. – e protokół (...):02:30 – 00:24:14 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):04:15 – 01:26:31 – płyta CD k. 175; zeznania wnioskodawczyni A. G. – e protokół (...):24:14 – 00:24:44 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):26:31 – 01:50:04 – płyta CD k. 175)

Zabiegi nie odbywały się regularnie – bywały tygodnie, że nikt nie przychodził na zabiegi, czasami odbywały się 2 dziennie. Prowadzona była jedynie ogólna lista pacjentów bez wskazania terminów wykonania zabiegu.

(zeznania wnioskodawczyni K. B. – e protokół (...):02:30 – 00:24:14 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):04:15 – 01:26:31 – płyta CD k. 175; lista pacjentów – k.28)

B. K. (1) przychodziła do siedziby ww. spółki. Była widywana jak otwierała i zamykała gabinet – posiadała własny komplet kluczy. Przebywała tam w różnych godzinach. Była także widywana jak odbierała telefony, sprzątała pomieszczenia, przygotowywała komorę do zabiegów. B. K. (1) orientowała się na czym polegają zabiegi w komorze hiperbarycznej z uwagi na fakt, iż jej wnuk – syn K. B. jest dzieckiem niepełnosprawnym – już wcześniej przychodziła z nim do gabinetu przedmiotowej spółki do córki.

(zeznania świadka P. G. (1) – e protokół (...):07:24 – 00:23:43 – płyta CD k. 175; zeznania wnioskodawczyni K. B. – e protokół (...):02:30 – 00:24:14 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):04:15 – 01:26:31 – płyta CD k. 175; zeznania wnioskodawczyni A. G. – e protokół (...):24:14 – 00:24:44 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):26:31 – 01:50:04 – płyta CD k. 175; zeznania B. K. (1) – e protokół (...):24:44 – 00:28:38 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):50:04 – 02:01:50 – płyta CD k.175; zeznania świadka K. M. – e protokół (...):23:43 – 00:42:52 – płyta CD k. 175; zeznania świadka R. K. – e protokół (...):42:52 – 00:55:36 – płyta CD k. 175)

B. K. (1) nie ewidencjonowała swoich wejść i wyjść z siedziby spółki.

(okoliczności bezsporne)

W dniu 31 grudnia 2016 r. B. K. (1) podpisała z (...) sp. z o.o. aneks do umowy zmieniający jej wynagrodzenie na 2000 zł brutto.

(aneks - akta osobowe koperta k. 16)

B. K. (1) przebywała na zwolnieniach lekarskich w okresie od dnia 2 stycznia 2017 roku do dnia 26 czerwca 2017 r.

(zwolnienia lekarskie – akta osobowe koperta k. 16)

Na listach obecności za miesiąc grudzień 2016 roku B. K. (1) wykazała obecność w pracy w dniach powszednich. Obecność potwierdziła własnoręcznym podpisem. W okresie od dnia 2 stycznia 2017 roku do dnia 26 czerwca 2017 roku zaznaczono, że przebywała za zwolnieniu lekarskim.

/listy obecności – akta osobowe w kopercie – k. 16/

W dniu 20 lutego 2017 r. płatnik składek zawarł umowę o pracę z A. G., zatrudniając ją na stanowisku dyrektora ds. marketingu i rozwoju z wynagrodzeniem 4.500, 00 zł. Decyzja o zatrudnieniu A. G. została podjęta w trakcie niezdolności do pracy B. K. (1).

(zestawienie osób zatrudnionych – k. 13; zeznania wnioskodawczyni K. B. – e protokół (...):02:30 – 00:24:14 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):04:15 – 01:26:31 – płyta CD k. 175; zeznania wnioskodawczyni A. G. – e protokół (...):24:14 – 00:24:44 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):26:31 – 01:50:04 – płyta CD k. 175)

W marcu 2017 r. A. G. dowiedziała się, że jest w ciąży. Od dnia 21 kwietnia 2017 roku była niezdolna do pracy wskutek choroby do dnia porodu.

(zeznania wnioskodawczyni A. G. – e protokół (...):24:14 – 00:24:44 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):26:31 – 01:50:04 – płyta CD k. 175)

B. K. (1) złożyła do płatnika składek wnioski urlopowe i w okresach:

- od dnia 27 czerwca 2017 r. do dnia 18 lipca 2017 r.,

- od dnia 19 lipca 2017 r. do dnia 21 lipca 2017 r.

przebywała na urlopie wypoczynkowym.

(wnioski urlopowe, zgody - akta osobowe koperta k. 16)

W dniu 21 lipca 2017 r. B. K. (1) zawarła z płatnikiem składek porozumienie rozwiązujące umowę o pracę na czas nieokreślony zawartą w dniu 1 grudnia 2016 r. z dniem 21 lipca 2017 r.

(porozumienie, świadectwo pracy - akta osobowe koperta k. 16)

(...) sp. z o.o. nie prowadzi działalności, działalność nie została jednak zawieszona.

(zeznania wnioskodawczyni A. G. – e protokół (...):24:14 – 00:24:44 – płyta CD k. 25 w zw. z e protokół (...):26:31 – 01:50:04 – płyta CD k. 175;)

Płatnik składek (...) sp. z o.o. z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej osiągnęła przychód (dochód/strata):

- w styczniu 2016 – 1920, 00 zł (- 2542, 68 zł),
- w lutym 2016 roku – 6000, 00 zł (2493, 29 zł),
- w marcu 2016 roku- 4795, 00 zł (69, 99 zł),
- w kwietniu 2016 roku – 2400, 00 zł (- 380, 26 zł),
- w maju 2016 roku – 3240, 00 zł (- 80, 30 zł),
- w czerwcu 2016 roku – 4111, 18 zł (300, 75 zł),
- w lipcu 2016 roku – 4320, 00 zł (1677, 82 zł),
- w sierpniu 2016 roku – 1800, 00 zł (- 2755, 94 zł),
- we wrześniu 2016 roku – 720, 00 zł (- 1811, 83zł),
- w październiku 2016 roku – 3,00 zł (- 2580, 73 zł),
- w listopadzie 2016 roku – 4050, 00 zł (1417, 15 zł),
- w grudniu 2016 roku – 17784, 37 zł (- 1257, 24 zł),
- w styczniu 2017 – 4050, 00 zł (2688, 97 zł),
- w lutym 2017 roku – 1200, 00 zł (- 1425, 89 zł),
- w marcu 2017 roku- 3300, 00 zł (- 2990, 92 zł),
- w kwietniu 2017 roku – 6150, 00 zł (773, 53 zł),
- w maju 2017 roku – 0, 00 zł (- 3134, 32 zł),
- w czerwcu 2017 roku – 1350, 00 zł (60, 29 zł),
- w lipcu 2017 roku – 0, 00 zł (- 2374, 08 zł),
- w sierpniu 2017 roku – 0, 00 zł (- 609, 99 zł),
- we wrześniu 2017 roku – 720, 00 zł (- 1811, 83zł),

- w październiku 2017 roku – 0,00 zł (600, 31 zł).

(zestawienie przychodów i dochodów – k. 14, 15)

Decyzją z dnia 21 sierpnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział

w Ł. stwierdził, iż B. K. (1) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. w okresie od dnia 1 grudnia 2016 r.

(decyzja – k. 153 – 155 akt ZUS)

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał przede wszystkim w oparciu o załączone do akt dokumenty w postaci m.in. dokumentacji osobowo-płacowej B. K. (1) ze spornego okresu, dokumentacji medycznej, akt rentowych, przedłożonej przez płatnika składek dokumentacji dotyczącej wysokości przychodów i dochodów, dokumentacji dotyczącej przedmiotowej spółki, a także z zeznań świadków: P. G. (1), K. M. i R. K. oraz w oparciu o zeznania członków zarządu odwołującej spółki: A. G. i K. B. oraz B. K. (1).

Sąd odmówił wiary zeznaniom A. G. i K. B. oraz B. K. (1) w zakresie, w jakim zeznawały one o czynnościach, jakie miała wykonywać B. K. (1), mających świadczyć o faktycznym wykonywaniu przez nią spornej umowy o pracę.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest wiarygodnych dowodów potwierdzających wykonywanie pracy przez B. K. (1) w ramach stosunku pracy. Przeciwno prawdziwości zeznań A. G. i K. B. oraz B. K. (1) przemawiają, zdaniem Sądu, ustalone okoliczności faktyczne. Zeznania te nie znajdują potwierdzenia w dowodach dokumentarnych, co istotne same wnioskodawczynie zeznały, iż B. K. (1) nie podpisywała żadnych dokumentów. Sąd nie neguje, że B. K. (1) wykonywała pewne czynności w spornym okresie na rzecz płatnika składek, o których mowa w ich zeznaniach i zeznaniach świadków, jednak zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, że czynności te wykonywała w ramach stosunku pracy. Ustalone okoliczności faktyczne nie świadczą, bowiem o tym, że czynności wykonywane przez B. K. (1) można uznać za pracę podporządkowaną pracodawcy (pod kierownictwem pracodawcy), wykonywaną w sposób ciągły, odpłatny, na rzecz i ryzyko pracodawcy. Natomiast, ponad wszelką wątpliwość, Sąd stwierdza, że B. K. (1), jako matka jednej ze współniczek – K. B. i jednocześnie babcia jej dziecka z niepełnosprawnością zaangażowała się w działalność córki.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że charakter wykonywanych czynności przez B. K. (1) w okresie po formalnym jej zatrudnieniu u płatnika oraz w okresie prowadzonej przez nią działalności - w ramach współpracy z płatnikiem na podstawie umowy zawartej w dniu 1 lipca 2014 roku był tożsamy. Jak wynika bowiem z umowy współpracy – B. K. (1) miała wykonywać czynności polegające w szczególności na obsłudze zabiegów pacjentów, przygotowanie miejsca zabiegów, pozyskanie klientów – na terenie siedziby firmy. Przy czym jak wynika z zeznań wnioskodawczyń, tylko one przez cały okres działalności spółki zajmowały się obsługą klientów podczas zabiegów, więc te czynności nigdy nie należały do obowiązków B. K. (1). Co więcej, wnioskodawczynie nadal musiały być w gabinecie i obsługiwać komorę, ponadto wskazały one, że nadal zabiegi odbywały się tylko podczas ich obecności, one zapisywały klientów, zaś B. K. (1) nie podpisywała żadnych dokumentów.

Niewiarygodne są przy tym zeznania B. K. (1), że przed odbywaniem stażu u płatnika w ramach skierowania z PUP nie wykonywała żadnych czynności w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, gdyż do akt załączono umowę współpracy, z której bezsprzecznie wynika, że wykonywała na rzecz tej spółki różne czynności od 1 lipca 2014 roku.

Nie zostało jednak przede wszystkim wykazane, iż B. K. (1) wykonywała pracę w warunkach podporządkowania i pod kierownictwem płatnika składek. Na tę okoliczność odwołujące nie zgłosiły żadnych skutecznych wniosków dowodowych, a nadto ustalone okoliczności faktyczne nie potwierdzają powyższych tez. Jak już wyżej podniesiono świadkowie nie wskazywali na pracowniczy charakter pracy B. K. (1), co więcej, również z zeznań stron powyższe okoliczności nie wynikają.

Wykazano wprawdzie, iż B. K. (1) przychodziła do gabinetu, była tam w różnych godzinach i wykonywała różne czynności. Niektórzy świadkowie zeznali, że wręcz twierdziła, „że ona tu rządzi”. Tym samym nie jest wiadome i pewne, ile godzin dziennie, tygodniowo i miesięcznie wykonywała czynności B. K. (1) w gabinecie, skoro nie była w tym zakresie prowadzona żadna rzetelna ewidencja czasu pracy przez odwołującą, także w zakresie konkretnych czynności jak zapisy pacjentów, czy wyjścia z pracy – celem roznoszenia ulotek. Z przedłożonej przez płatnika dokumentacji w postaci list obecności absolutnie zatem nie wynika, w jakich dniach i godzinach pracownik opuszczał siedzibę firmy i wykonywał czynności poza tą siedzibą, czy wracał do firmy. Sąd nie dał przy tym wiary zeznaniom wnioskodawczyń, B. K. (1) i świadka P. G. (1) co do faktu, że do obowiązków pracownika należało także roznoszenie ulotek do gabinetów lekarskich, aptek, gdyż z zeznań świadka wynika, że B. K. w ciągu dnia wychodziła i wracała do firmy, natomiast sama zainteresowana wskazywała, że roznosiła ulotki wracając z pracy do domu. Z uwagi na brak rzetelnej ewidencji czasu pracy Sąd nie dał także wiary zeznaniom wnioskodawczyń, B. K. i świadka P. G. co do godzin pracy w gabinecie od 9.00 do 17.00.

Ponadto z załączonej do umowy o pracę informacji o warunkach zatrudnienia, wynika, iż obowiązywała B. K. (1) dobową normą czasu pracy u pracodawcy w wymiarze 8 godzin, natomiast obowiązująca ją tygodniowa norma czasu pracy w przeciętnym pięciodniowym tygodniu pracy wynosiła 40 godzin. Przedłożone zostały listy obecności, na których widniały jej podpisy w dniach powszednich wskazujące, iż świadczyła pracę przez 8 godzin dziennie. Natomiast z uwagi na brak rzetelnej ewidencji czasu pracy B. K. (1), o czym wskazywano powyżej i brak jednoznacznych dowodów na świadczenie przez nią pracy w taki wymiarze – niemożliwym jest przyjęcie, że w takich warunkach praca była w rzeczywistości wykonywana.

Prawdziwości stosunku pracy zaprzecza także fakt, że po ustaniu niezdolności do pracy B. K. (1) już nie powróciła do pracy, bowiem początkowo przebywała na urlopie wypoczynkowym, a następnie stosunek pracy został z nią rozwiązany na mocy porozumienia stron.

Płatnik składek w okresie nieobecności nie zatrudnił pracownika na zastępstwo. Prawdą jest, że od 20 lutego 2017 r. zatrudniona została A. G., nie mniej jednak pracowała ona na stanowisku dyrektora ds. marketingu, nie zaś sekretarki, co więcej od 21 kwietnia 2017 r. przebywała już na zwolnieniu lekarskim w związku z ciążą.

Podkreślenia wymaga, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza, aby płatnik w jakikolwiek sposób kierował czynnościami wykonywanymi przez B. K. (1), w szczególności nie wskazywał na konkretne bieżące zadania do realizacji związane z powierzonym stanowiskiem.

Zauważyć przy tym należy, że dokumentacja zatrudnienia B. K. (1) jest przejawem jedynie formalnego zadośćuczynienia obowiązkowi wnioskodawczyni, jako pracodawcy, natomiast ponad wszelką wątpliwość nie przesądza o tym, że praca była przez faktycznie wykonywana.

Powyższe okoliczności wskazują zatem, że pomiędzy odwołującą się spółką oraz B. K. (1) faktycznie nie doszło na nawiązania stosunku pracy, a czynności wykonywane przez nią miały charakter ewentualnie pomocy osobie bliskiej – córce, K. B..

Poza tym niejasne są okoliczności, dla których strony rozwiązały przedmiotową umowę o pracę. Wprawdzie strony wskazywały na zły stan zdrowia ubezpieczonej, jednakże należy przypomnieć, że do pobicia B. K. (1) doszło w dniu 15 października 2016 roku (przed zawarciem umowy o pracę). Ubezpieczona miała po tym zdarzeniu kłopoty ze zdrowiem, a pomimo tego strony zdecydowały się na podpisanie umowy o pracę, przy czym po okresie miesiąca B. K. (1) stała się niezdolna do pracy wskutek choroby i do pracy – do dnia rozwiązania stosunku pracy nie powróciła.

Sąd nie neguje, iż B. K. (1) wykonywała czynności w spornym okresie zatrudnienia na rzecz płatnika składek, rzecz jednak w tym, że zgromadzony materiał dowodowy w sposób oczywisty wskazuje, że czynności te nie były wykonywane w reżimie stosunku pracy.

Reasumując ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby pomiędzy stronami spornej umowy o pracę w ogóle doszło do nawiązania stosunku pracy, brak jest, bowiem na to jakichkolwiek dowodów. Ustalone okoliczności przemawiają natomiast za przyjęciem, że strony kwestionowanej umowy o pracę zawierając ją, miały inny cel niż jej wykonywanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1 i art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych tj. z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1778), pracownicy, to jest osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz. U.

z 2014 r., poz. 159 z późn. zm.) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

W myśl art. 4 w ust 1 i 2 ustawy zasiłkowej ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego .

O uznaniu stosunku łączącego dwie osoby za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Według art. 22 § 1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet, jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracownikemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W przedmiotowej sprawie organ rentowy stanął na stanowisku, iż umowa o pracę z dnia 1 grudnia 2016 roku zawarta między B. K. (1) a płatnikiem składek, jest nieważna, bowiem została zawarta dla pozor.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozor.

Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują, łącznie, następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozor, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozor, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że

czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, opubl. OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane, jako obejście prawa. W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa (wyrok SN z dnia 2 lipca 2008 roku, sygn. akt II UK 334/07, opubl. L.).

Sąd Okręgowy w Łodzi podziela również pogląd Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 25 stycznia 2005 roku, II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym to Sąd Najwyższy stwierdza, iż stronom umowy o pracę, na podstawie, której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

Nadto nadmienić należy, iż w niniejszej sprawie to na organie rentowym spoczywał ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli, a więc, że nie miały zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych, gdyż pracownik nie podjął wykonywania pracy, a pracodawca świadczenia tego nie przyjmował. Z tych bowiem faktów organ rentowy wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 roku, I UK 269/2006, LEX nr 328015).

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie o sygn. akt II UK 204/09 (lex nr 590241), iż o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 kp. Istotne, więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 43/10 (Lex nr 619658) można wyczytać, że umowa o pracę jest zawarta dla pozor, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, iż nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych oraz wypadkowego i chorobowego, to podjęcie zatrudnienia w celu objęcia tymi ubezpieczeniami i ewentualnie korzystania z przewidzianych nimi świadczeń nie jest obejściem prawa.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt

I UK 74/10 (lex numer 653664) stwierdzono zaś, że podstawą ubezpieczenia społecznego jest rzeczywiste zatrudnienie, a nie sama umowa o pracę (art. 22 k.p., art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 w/w ustawy). Umowa o pracę nie jest czynnością wyłącznie kauzalną, gdyż w zatrudnieniu pracowniczym chodzi o wykonywanie pracy. Brak pracy podważa sens istnienia umowy o pracę. Innymi słowy jej formalna strona, nawet połączona ze zgłoszeniem do ubezpieczenia społecznego, nie stanowi podstawy takiego ubezpieczenia.

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 sierpnia 2013 roku, sygn. akt II UK 11/13 (LEX nr 1375189), jeżeli strony umowy o pracę nie zamierzają wywołać skutku prawnego w postaci nawiązania stosunku pracy, a ich oświadczenia uzewnętrznione umową o pracę zmierzają wyłącznie do wywołania skutku w sferze ubezpieczenia społecznego, to taka umowa jako pozorna jest nieważna (art. 83 § 1 k.c.).

Głównym celem zawarcia umowy o pracę winno być zatem nawiązanie stosunku pracy, a jedynie rezultatem i pośrednim celem zatrudnienia jest uzyskanie wskazanych korzyści. Podkreślić przy tym należy, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają kształtować elementy stosunku pracy zgodnie z wolą stron.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy tym wszak założeniu, że nastąpiło rzeczywiste jej świadczenia zgodnie z warunkami określonymi w art. 22 § 1 k.p. Tym samym nie można byłoby czynić B. K. (1) zarzutów, że zawarła umowę o pracę jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pod tym wszakże warunkiem, że na podstawie kwestionowanej umowy realizowałaby zatrudnienie o cechach pracowniczych.

Mając na uwadze dotychczas poczynione rozważania prawne należy podkreślić, że w realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy celu dokonania kontroli prawidłowości zaskarżonej decyzji organu rentowego musiał, zatem badać, czy pomiędzy B. K. (1), a płatnikiem składek istotnie doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p.

W tej sytuacji do Sądu należało przeprowadzenie oceny, czy analizowany stosunek prawny nosił konstytutywne cechy stosunku pracy.

W tym celu Sąd zbadał, czy B. K. (1) osobiście świadczyła pracę podporządkowaną pracodawcy (pod kierownictwem pracodawcy) w sposób ciągły, odpłatny, na rzecz i ryzyko pracodawcy. Dokonanie powyższego ustalenia miało bowiem znaczenie dla objęcia jej obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi: emerytalnym, rentowymi, chorobowym oraz wypadkowym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

Zdaniem Sądu analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że B. K. (1) w spornym okresie zatrudnienia wykonywała różne czynności na rzecz (...) sp. z o.o. Należało jednak zważyć, czy przy uwzględnieniu całokształtu treści stosunku prawnego realizowanego przez strony, czynności były świadczone w ramach zatrudnienia pracowniczego.

Sąd Okręgowy ustalił, że B. K. (1) nie miała jednoznacznie określonych ani dni, ani też godzin świadczenia pracy i w zakresie czasu pracy nie była podporządkowana pracodawcy. W toku postępowania dowodowego Sąd Okręgowy ustalił, że płatnik, jako pracodawca, nie ewidencjonował dokładnie czasu pracy B. K. (1), która jest matką jednej ze współniczek – K. B., co także nie pozostaje bez znaczenia w okolicznościach przedmiotowej sprawy. Również sama B. K. (1) w żaden sposób nie ewidencjonowała swoich godzin pracy, wejść ani wyjść – jak sama zeznała, czasem „po koleżeńsku” poinformowała pracującą obok znajomą, że wychodzi. Istotnym jest także fakt, że jak wynika z zeznań samych odwołujących, czasami przez jakiś okres zabiegi nie odbywały się w ogóle, zatem obecność pracownika nie była potrzebna. Tym bardziej, że podczas zabiegów i tak w gabinecie zawsze musiała być jedna ze współniczek, wszak to właśnie one obsługiwały komorę, co więcej one też, jak same zeznały dokonywały zapisów na zabiegi, zaś B. K. (1), co także wynika z zeznań odwołujących nie dokonywała żadnych zapisów i nie podpisywała żadnych dokumentów. Trudno dać wiarę, że zachodziła konieczność zatrudnienia na stanowisku sekretarki pracownika w pełnym wymiarze czasu pracy – w sytuacji, gdy zabiegi odbywały się bardzo sporadycznie, przy czym należy zauważyć, że płatnik

nie przedstawił informacji co do dat, godzin wizyt i liczby pacjentów w okresie spornego zatrudnienia. Rozmowy telefoniczne z potencjalnymi pacjentami, czy rodzicami małoletnich pacjentów nie muszą być przeprowadzane przez osobę przebywającą w siedzibie spółki. Mało wiarygodne wydaje się przy tym, że przypadkowo osoby przychodziły do siedziby spółki, aby uzyskać informację o zabiegach przeprowadzanych przez płatnika. Podkreślić należy, że w niniejszym postępowaniu odwołujące oraz ubezpieczona nie przedłożyła żadnych wniosków dowodowych na okoliczność, że B. K. (1) przekazywała potencjalnym pacjentom (ich rodziców) informacje szczegółowe o zabiegach. Świadkowie, którzy rzekomo mieli korzystać z tych zabiegów okazali się znajomymi odwołujących i B. K. (1), przy czym nie przedstawiono żadnej dokumentacji potwierdzającej odbycie przez nich takich zabiegów.

Wnioskodawczynie i B. K. (1) podnosiły, że ubezpieczona wykonywała różne czynności związane z funkcjonowaniem gabinetu, ale w/w nie wykazały co dokładnie robiła, kiedy i ile czasu jej to zajmowało. Z powyższego wynika, że skarżące nie kontrolowały na bieżąco czasu aktywności B. K. (1). Jest to istotne, biorąc pod uwagę, że w związku z pracą pracownika ponad normy czasu pracy pracodawca jest zobowiązany do wypłacania dodatków w wysokości określonej w art.151¹ k.p.

Zdaniem Sądu Okręgowego, elementem charakterystycznym umowy o pracę, którego analizowany stosunek prawny na pewno nie zawierał, jest wykonywanie pracy w ramach podporządkowania pracowniczego i pod kierownictwem pracodawcy. Zgromadzony

w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza, aby wnioskodawczynie kierowały pracą B. K. (1), w szczególności, aby wskazywała na konkretne bieżące zadania do realizacji związane z powierzonym stanowiskiem, które by modyfikowała biorąc pod uwagę ilość i wyniki pracy dotychczas wykonanej. Jest to istotne, jeżeli uwzględni się, że zatrudnienie pracownicze odwołuje się do staranności, a nie rezultatu. Ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika także, aby płatnik składek wydawały polecenia, co do bieżącego wykonywania pracy.

Tymczasem ustawodawca zastrzegł w przepisie art. 22 § 1 k.p., że pracownik wykonuje pracę pod kierownictwem pracodawcy, przy czym nie zdefiniował tej cechy zatrudnienia. W literaturze przedmiotu zinterpretowano, że kierownictwo pracodawcy przejawia się w poleceniach, podporządkowaniu organizacyjnym oraz podporządkowaniu represywnym i dystrybucywnym. Nie jest jednak jasne, czy wszystkie przejawy kierownictwa pracodawcy muszą występować jednocześnie i z pełnym nasileniem. Zmieniające się warunki i potrzeby świadczenia pracy zrodziły dylemat. Sprowadza się on do pytania, czy niewystępowanie w trakcie zatrudnienia (lub występowanie w ograniczonym rozmiarze) poleceń podmiotu zatrudniającego, jak również pozostałych cech kierownictwa, pozwala na uznanie istnienia stosunku pracy. Wydaje się, że odpowiedzią orzecznictwa jest konstrukcja podporządkowania autonomicznego. Sąd Najwyższy przyjął, że podporządkowanie pracownika (art. 22 § 1 k.p.) może polegać na określeniu przez pracodawcę czasu pracy

i wyznaczeniu zadań, natomiast co do sposobu ich realizacji pracownik ma pewien zakres swobody (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 września 1999 r., I PKN 277/99, OSNAPiUS 2001 nr 1, poz. 18, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2002 r., I PKN 776/00 OSNP 2004 nr 6, poz.94.).

Do koncepcji tej nawiązywał Sąd Najwyższy również w późniejszych orzeczeniach (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2006 r., I PK 146/05, OSNP 2007, nr 5-6, poz. 67, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2007 r., III UK 70/07, OSNP 2008, nr 23-24, poz. 366).

W literaturze przedmiotu (T. L., W sprawie podporządkowania pracownika, (w: Współczesne problemy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, red. L. Florka i Ł. Pisarczyka, Warszawa 2011, s.120-121) można odnaleźć stanowiska wyrażające dezaprobatę dla wskazanej linii orzeczniczej. Wskazuje się, że koncepcja podporządkowania autonomicznego może prowadzić do rozmycia pojęcia podporządkowania i do otwarcia prawa pracy dla stosunków samodzielnego zatrudnienia, które nie powinny korzystać z ochrony właściwej dla stosunku pracy (A. Musiała, Głosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2006 r., I PK 146/05, Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa 2009, nr 1, poz. 127).

W dyskusji dotyczącej relacji zachodzących między stronami stosunku pracy nie brak również wypowiedzi, że koncepcja podporządkowania autonomicznego koresponduje z dokonującymi się przemianami na rynku pracy (L. Mitrus, Podporządkowanie pracownicze jako zmieniająca się cecha stosunku pracy, (w:) Współczesne problemy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, red. L. Florka i Ł. Pisarczyka, Warszawa 2011, s.126-130).

Przyjmując za punkt odniesienia elastyczną koncepcję podporządkowania autonomicznego, należy dostrzec, że w jej ramach kierownictwo pracodawcy polega na określeniu czasu i skonkretyzowaniu zadań, przy jednoczesnym nie ingerowaniu w sposób ich realizacji.

Analiza dowodów zgromadzonych w trakcie postępowania nie pozwala jednak na przyjęcie, że B. K. (1) pracowała według takiego modelu. Brak jest dowodów na to, że płatnik w jakikolwiek sposób kierował czynnościami wykonywanymi przez zainteresowaną w szczególności nie wskazywał na konkretne bieżące zadania do realizacji związane z powierzonym stanowiskiem.

Nie bez znaczenia pozostaje także okoliczność, iż B. K. (1) wykonywała czynności na rzecz płatnika składek za ledwie przez miesiąc, gdyż już od stycznia w zasadzie przez cały czas do rozwiązania stosunku pracy (poza okresem korzystania z urlopu wypoczynkowego) pozostawała niezdolną do pracy.

W ocenie Sądu Okręgowego, co także istotne, charakter wykonywanych czynności przez B. K. (1) w okresie współpracy z płatnikiem w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i po zawarciu z płatnikiem umowy o pracę był tożsamy.

Również istotne jest, że B. K. (1) w momencie podpisania umowy o pracę była w trakcie leczenia po pobiciu, które miało miejsce w październiku 2016 r., o czym ponad wszelką wątpliwość wiedziała przynajmniej jedna ze współniczek – jej córka K. B.. Nadto B. K. (1) zaprzestała już w tym okresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej, zatem z tytułu prowadzonej działalności nie nabyłaby prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych w związku z chorobą, gdyż od dnia 8 lipca 2016 r. pozostawała osobą bezrobotną. Co prawda pełniła u płatnika funkcję prokurenta, nie rodziło to jednak obowiązku ubezpieczeń społecznych.

Podsumowując, niestosowanie żadnego sposobu weryfikacji i rozliczania wyników pracy B. K. (1), brak podporządkowania, co do czasu pracy, w jakim wykonywała na rzecz płatnika pewne czynności, o których zeznawali świadkowie i strony, przesądza o tym, że sporny stosunek prawny nie nosił cechy pracowniczego podporządkowania, a z drugiej strony kierownictwa pracodawcy nad pracą wykonywaną przez B. K. (1). Konkluzja ta oznacza również, że stron nie łączyła umowa o pracę.

W rezultacie Sąd uznał, że wykonywane przez B. K. (1) na rzecz płatnika składek czynności nie odbywały się w reżimie charakterystycznym dla stosunku pracy, tj. zgodnie z dyspozycją art. 22 § 1 k.p.

Dodać należy, że swoboda kontraktowa stron nie jest wartością absolutną. Strony mogą łączyć się dowolną więzią prawną, w tym umową o pracę, ale wybierając ten model zatrudnienia zobowiązane są przestrzegać jego cech charakterystycznych. O wykreowaniu stosunku pracy nie decyduje wyłącznie wola stron. Jest ona nieodzowna przy nawiązaniu zatrudnienia pracowniczego, jednak w sytuacji, gdy strony realizują więź prawną w oderwaniu od jej konstrukcyjnych cech, możliwe i konieczne jest zweryfikowanie charakteru prawnego zobowiązania. Zapatrywanie to wynika z przyjęcia założenia, że o rodzaju umowy decydują w pierwszej kolejności przepisy prawa.

W ocenie Sądu czynność prawna, jaką w realiach niniejszej sprawy jest zawarta przez strony umowa o pracę, jest sprzeczna z ustawą, tzn. przepisem art. 22 § 1 k.p. w tym znaczeniu, że strony zawarły i realizowały w istocie inne zobowiązanie, którego przedmiotem było wykonywanie pewnych czynności na rzecz płatnika, ale nie w reżimie stosunku pracy.

Przedstawione konkluzje znalazły potwierdzenie również w innych okolicznościach sprawy, a zwłaszcza znaczenie miała kwestia rozmiaru rzeczywiście świadczonej pracy, elastycznego czasu, w jakim miała być wykonywana, braku

wytycznych, co do sposobu realizacji konkretnych zadań i braku kontroli nad sposobem i czasem wykonywania pracy oraz braku jakiegokolwiek rozliczania z zadań na bieżąco, co przeczy podporządkowaniu pracodawcy.

Na marginesie, dodać należy, że nie umknęło uwadze Sądu zestawienie przychodów/ dochodów/ strat, jakie przedstawiły odwołujące, które podnosiły, że w 2016 r. faktycznie nie wykazywały dochodów pozwalających na zatrudnienie pracownika, pod koniec roku jednak, jak zeznały, sytuacja ta uległa zmianie i mogły sobie pozwolić na zatrudnienie pracownika. W ocenie Sądu wykazane zestawienie przeczy tej tezie, gdyż w znacznej części roku budżet spółki wykazywał straty.

Z powyższych względów, Sąd Okręgowy uznał, że w ustalonym stanie faktycznym strony nie były związane umową o pracę, gdyż sporny stosunek prawny nie nosił konstytutywnej cechy umowy o pracę, wynikającej z art. 22 § 1 k.p., jaką jest pracownicze podporządkowanie. Kwalifikacja ta ma znaczenie z dwóch powodów:

- po pierwsze, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, prowadzi do uznania, że B. K. (1) nie podlega ubezpieczeniom społecznym, jako pracownik u płatnika składek – (...) SP. Z. O. O.

- po drugie, stanowisko to (zważywszy na treść zaskarżonej decyzji) uniemożliwia wypowiedzenie się, co do podlegania ubezpieczeniu społecznemu B. K. (1) na innej podstawie prawnej. Sąd Okręgowy nie może w tym postępowaniu tej kwestii przesądzać, gdyż przedmiotem zaskarżonej decyzji jest wyłącznie podleganie ubezpieczeniom społecznym, jako pracownik (art. 6 ust 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Mając na uwadze wynik postępowania oraz datę wniesienia odwołania od zaskarżonej decyzji, Sąd o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804) zmienionego rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2016, poz. 1667), mając na uwadze, że pełnomocnik ZUS nie określił wartości przedmiotu sporu i zasądził od płatnika na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć B. K. z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia apelacji.

15.06.2018r.